

ved første Behandling, at Regeringen iaar ligesom ifjor er gaaet for vidt med Hensyn til at borttage Beskyttelse for flere af vore vigtigste Industri- og Haandværksgrene. Vi tro, at den Industri og det Haandværkshverv, som er opkommen her i Landet, ikke kan taale en saa betydelig Nedsættelse, som nu foreslaas paa flere af de væsentligste Punkter. Vi tro, at Haandværk og Industri ikke er saa konsolideret, saa fast og sikkert stillede her i Landet, saa vis paa at kunne opretholde sig i Konkurrence med Udlandet, at jo væsentlige Industriegrene vilde blive hæmmede, ville svæles og ligesom falde bort her i Landet, hvis Regeringsforslaget gaar igjennem, og naturligvis endnu mere, hvis nogen af de Nedsættelser, som nderligere er foreslaaet af Heltallet, vedtages. Med Hensyn til dette Punkt er Spørgsmaalet, hvorledes de større Fabrikker og visse Haandværk vilde komme til at staa; i og for sig er det ikke saa let at overse. Med Hensyn nemlig til Fabrikkerne er det jo paa den ene Side meget vanskeligt at faae et sikkert Indblik i deres Arbeidsmaade, og at faae en Sikkerhed for, hvad de fortjene, og selv om man fik det, er det vanskeligt at se, paa hvilke Betingelser det betor. I Almindelighed kan man vel sige, at Fabrikkerne lettere kunne rette sig op, selv om de ogsaa fik et Stød eller et Slag ved en vel pludselig Nedsættelse, end hele den store Skare af mindre Haandværksfog. Derfor er det ogsaa vanskeligt direkte at bevise, at Fabrikkerne mindre kunne taale det end Haandværkerne; men om dem begge kan jeg udtale, at efter de Oplysninger, jeg har kunnet faae — og det havde været mig kjær, om der kunde komme en saadan Forhandling tilveie, at man kunde sige, at disse Oplysninger vare supplerede med andre Oplysninger, selv om disse tjente som Modbevis, thi da vilde man efterhaanden maasse kunnet komme til en Sandhedserkendelse — efter de Oplysninger, jeg har havt, er jeg overtydet om, at Fabrikkerne ikke kunne taale saa meget, som det her foreslaaes, og for adskillige af dem kan jeg sige det med fuldkommen Sikkerhed. Hvad Haandværket angaar, er det i og for sig lettere at anstille en Beregning. Jeg har navnlig med Hensyn til enkelte Poster søgt at komme til Klarhed, og jeg skal da udtale, at naar man nu nedsætter Beskyttelsen for en Del af vore Haandværksfrembringelser, vil det efter min fuldeste Overbevisning føre til, dels at en Del af Haandværkerne ikke mere vil kunne producere de Varer, som de nu frembringe, og dels, hvad jeg antor for ligesaa nemt, at der vil blive fremtvungen en betydelig Nedsættelse i det Vederlag, som Arbejderen faaer for sin Gjering i den almindelige Arbejds løn her i Landet, og det tror jeg at kunne bevise. Jeg vil nu anføre nogle enkelte Exempler, og da vi ved sidste Behandling tog et af de stærkeste Exempler frem, som nu ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns A. de Balgfreds (Fønger) berørte, nemlig Smeder-

varer i Konkurrence med Indførsel fra Sverrig, vil jeg ogsaa begynde dermed. Naar en Smeder forfærdiger en Dør, som er $6\frac{1}{2}$ Rd. værd, hvad der er den muggældende Betaling her i Landet, og den fra Sverrig kan indføres med den Told, Regeringen sætter derpaa, for $4\frac{1}{2}$ a 5 Rd. saa er det sikkert, at Prisen for en saadan Dør her i Landet vil blive tvungen ned til noget Lignende. Forskjellige Omstændigheder kunne maasse bevirke, at det ikke bliver fuldt saa meget, men den bliver tvungen ned i Pris. Nu har jeg forhørt mig om, hvad Arbejdslønnen er ved en saadan Dør, hvad Mesterens Fortjeneste er, og hvad der er Naastoffets Pris — Tolden paa Naastoffet bliver jo udenfor Betragtningen —, jeg er kommen til den Erkjendelse, at medens Mesterens Fortjeneste ved den Arbejds løn, der nu gives, er 4—5 Mark, er Arbejds lønnen lidt under 2 Rd., og det Dørlige er Betaling for Naastoffet, for Træet, med dets Told, altsaa efter dets Pris her i Landet, det er da klart, at skal Prisen paa Døren tvinges ned her i Landet endogsaa blot 1 Rd., saa vil det nødvendig medføre en Formindskelse i Arbejds lønnen. Det vil naturligvis ogsaa formindske Mesterens Fortjeneste; men selv om de ogsaa ville, at hele Mesterens Fortjeneste skal falde bort, og der skal arbeides uden Overleelse, uden noget Vederlag til Nogen af styrende Art, vil endda 1 Rd.'s Nedsættelse give en Nedsættelse i den blotte Arbejds løn. Noget Lignende kan man se i andre Brancher. Jeg har forhørt mig om Klædningsstykker og er da, for at tage et Exempel, kommen til en Oplysning som denne. En af de Ting, som ville blive stærkt ramte, er Forfærdigelsen af kumdelige Klædningsstykker, som produceres meget her i Landet, og som i høi Grad er Betingelsen for Udkomsten for en stor Mængde Kvinder her i Byen Spejsser. For et Dameovertykke af den almindelige Mellemflags til 10 eller 12 Rd. faar en Syerisse 6—8 Mark, og naar man nu nedsætter Tolden derfor 2 til 3 Mark, maa det nødvendigvis give en Formindskelse i Arbejds lønnen paa dette Klædningsstykke af 2 til 3 Mk.; thi Naastoffet og Naastoffets Told bliver uden Indflydelse. Noget Lignende kan bevises med Hensyn til Mandsoverklæder; men de ere saa meget mere Gjenstand for forskjellige Priser med Hensyn til Arbejds lønnen efter de forskjellige Faconer, at det er vanskeligt at komme til noget Almindeligt. Jeg er imidlertid overbevist om, at selv for Trækker, som Jøll ofte gaa i, er Arbejds lønnen undertiden saa lav, at den er under en Specie f. Ex., og naar dette er Tilfældet, er den allerede saa lavt nede, at en væsentlig Nedsættelse i Beskyttelsen snart vil fremfalde en saare lav Pris for et saadant Stykke Arbejde og maa nødvendigvis medføre en Formindskelse i Arbejds lønnen og i Arbejdernes Tilværelse her i Landet. Saadant kan jeg ikke ønske at fremsætte, allermindst nu. Jeg maa derfor i væsentlig Grad betone denne Side